**Evropský parlament**
2014-2019

*Dokument ze zasedání*

**B8-0337/2017**

15.5.2017

# NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

předložený v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

o Sýrii
(2017/2654(RSP))

**Javier Couso Permuy, Eleonora Forenza, Takis Hadjigeorgiou, Neoklis Sylikiotis, Marisa Matias, Paloma López Bermejo, Ángela Vallina**
za skupinu GUE/NGL

**B8-0337/2017**

**Usnesení Evropského parlamentu o Sýrii**
**(2017/2654(RSP))**

*Evropský parlament,*

– s ohledem na svá předchozí usnesení o situaci v Sýrii a ofenzívě ISIS/Dá'iš, zejména na usnesení ze dne 11. června 2015 nazvané Sýrie: situace v Palmýře a případ Mazena Darviše[1], ze dne 30. dubna 2015 o situaci v uprchlickém táboře Jarmúk v Sýrii[2] a ze dne 12. února 2015 o humanitární krizi v Iráku a Sýrii, zejména v souvislosti s Islámským státem[3],

– s ohledem na příslušné rezoluce Rady bezpečnosti OSN,

– s ohledem na Chartu Organizace spojených národů,

– s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,

– s ohledem na ženevské úmluvy o uprchlících,

– s ohledem na společné sdělení Evropského parlamentu a Rady nazvané Základní prvky strategie EU pro Sýrii[4]

– s ohledem na zprávu vypracovanou pro Hospodářskou a sociální komisi OSN o humanitárním dopadu jednostranných omezujících opatření týkajících Sýrie ze dne 16. května 2016,

– s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že konflikt v Sýrii trvá již šestý rok a způsobil nejhorší světovou humanitární krizi od druhé světové války; vzhledem k tomu, že obětí konfliktu je nadále především civilní obyvatelstvo; vzhledem k tomu, že více než 13,5 milionu lidí v Sýrii, téměř tři čtvrtiny zbývající populace, naléhavě potřebují pomoc v nouzi, například lékařskou a potravinovou pomoc, vodu a přístřeší; vzhledem k tomu, že 6,3 milionu osob je vnitřně vysídlených a 4,7 milionu žije v těžko dostupných a obléhaných oblastech; vzhledem k tomu, že tato krvavá válka je výsledkem účelového využívání konfliktu ze strany zahraničních regionálních a mezinárodních sil;

B. vzhledem k tomu, že více než 11 milionů lidí uprchlo ze svých domovů v Sýrii do sousedních zemí;

C. vzhledem k tomu, že ISIS/Dá‘iš a jiné džihádistické skupiny se dopustily obrovských krutostí, včetně brutálních poprav a nevýslovného sexuálního násilí, únosů, mučení, nucených konverzí a zotročování žen a dívek; vzhledem k tomu, že pro teroristické

[1] Přijaté texty, P8_TA(2015)0229.
[2] Přijaté texty, P8_TA(2015)0187.
[3] Přijaté texty, P8_TA(2015)0040.
[4] JOIN(2017)11 final

útoky jsou verbovány a využívány děti; vzhledem k tomu, že existují vážné obavy ohledně dobrých životních podmínek obyvatel, kteří žijí v současné době v oblastech pod kontrolou ISIS/Dá'iš, a jejich možného nasazení coby lidských štítů během osvobozovacího tažení; vzhledem k tomu, že takové zločiny mohou představovat válečné zločiny a zločiny proti lidskosti;

D. vzhledem k tomu, že všechny strany se dopouštějí závažných porušení mezinárodních lidských práv a humanitárního práva; vzhledem k tomu, že teroristické skupiny nerespektují zásady obezřetnosti a proporcionality; vzhledem k tomu, že záměrným cílem byly civilní oblasti, školy, nemocnice, humanitární pracovníci a uprchlické tábory, a kroky jako válečné zločiny a zločiny proti lidskosti by neměly zůstat nepotrestány;

E. vzhledem k tomu, že podle ženevského komuniké a rezoluce Rady bezpečnosti OSN je třeba všem stranám připomenout, že konflikt v Sýrii musí být vyřešen prostřednictvím politického procesu vedeného samotnými Syřany, který vyústí v mírovou dohodu naplňující očekávání syrského lidu;

F. vzhledem k tomu, že jakýkoli politický proces, jehož cílem je ukončit syrskou krizi a dosáhnout udržitelného míru, musí probíhat na základě důvěryhodného pověření, které zaručí znalosti, nepřipustí beztrestnost, ale zajistí spravedlnost a odpuštění, jak tomu bylo při řešení konfliktů v jiných oblastech, kde tento postup přinesl kladné výsledky;

G. vzhledem k tomu, že dne 11. dubna 2017 oznámilo turecké ministerstvo národní obrany, že byla dovršena první fáze výstavby 911 km dlouhé zdi, která uzavře syrskou hranici a po dokončení bude obsahovat 67 „obranných věží"; vzhledem k tomu, že je zdokumentována střelba tureckých příslušníků pohraniční stráže na Syřany, kteří se pokoušejí překročit turecko-syrskou hranici, a do konce roku 2016 tato střelba podle Syrského střediska pro sledování stavu lidských práv vedla k úmrtí nejméně 165 syrských občanů;

H. vzhledem k tomu, že třemi zeměmi, v nichž pobývá největší počet syrských uprchlíků, jsou Turecko (2 973 980), Libanon (1 011 366) a Jordánsko (659 246);

I. vzhledem k tomu, že Syřané v Evropě v době od dubna 2011 do října 2016 podali 884 461 žádostí o mezinárodní ochranu; vzhledem k tomu, že několik členských států Syřanům a jiným uprchlíkům stále upírá právo na azyl a porušuje základní politiky a hodnoty Evropské unie;

J. vzhledem k tomu, již že před vypuknutím války trpěli Syřané nárůstem chudoby v důsledku provádění opatření, která na syrskou vládu uvalily MMF a Světová banka jako podmínky poskytnutí úvěrů potřebných pro boj s hospodářskou krizí, kterou mimo jiné vyvolala série období sucha, která těžce zasáhla syrské zemědělství;

K. vzhledem k tomu, že EU a její členské státy přispívají k bujení zločinného a nebezpečného pašování lidí tím, že staví bariéry a stále více uzavírají vnější hranice Unie před migranty a uprchlíky, aniž by poskytovaly možnost bezpečného a legálního vstupu do EU; vzhledem k tomu, že EU a její členské státy tudíž selhávají při zajištění odpovídající reakce na uprchlickou krizi ve svém sousedství; vzhledem k tomu, že dohoda o migraci mezi EU a Tureckem je v rozporu se ženevskou úmluvou, neboť

Turecko systematicky porušuje lidská práva;

L. vzhledem k tomu, že „hospodářské sankce“ proti Sýrii, které jednostranně uvalily USA a EU, jsou dosud ty nejsložitější a nejdalekosáhlejší sankční režimy, jaké kdy byly zavedeny; vzhledem k tomu, že tyto sankce mají katastrofální dopad na civilní obyvatelstvo a ztěžují humanitární pomoc; vzhledem k tomu, že zpráva z roku 2016 nazvaná „Humanitární dopad jednostranných omezujících opatření týkajících Sýrie“, kterou vypracovala Švýcarská agentura pro rozvoj a spolupráci SDC pro Hospodářskou a sociální komisi OSN pro západní Asii, požaduje přezkum těchto sankčních politik;

M. vzhledem k tomu, že konflikt v Sýrii se nadále zhoršuje v důsledku vměšování regionálních a mezinárodních zahraničních mocenských zájmů; vzhledem k tomu, že válka vytváří změť oddělených a proti sobě bojujících regionů, které ovládají různé ozbrojené skupiny, a z toho těží teroristické skupiny, jako je ISIS/Dá'iš; vzhledem k tomu, že USA, Turecko a jiné země v rozporu s mezinárodním právem bombardovaly Sýrii;

1. kategoricky odmítá myšlenku, že dlouhodobé řešení syrského konfliktu je možné nalézt na základě vojenských akcí; vyzývá strany, aby neprodleně obnovily svou snahu nalézt politické řešení a pokročily v ženevských rozhovorech pořádaných pod záštitou Organizace spojených národů; důrazně podporuje mírový politický dialog a zdůrazňuje, zapotřebí proces vedený Syřany, který bude naplňovat legitimní touhy a vůli všech složek syrského lidu;

2. důrazně podporuje územní celistvost Sýrie a právo syrského lidu určovat svou budoucnost bez zahraničního vměšování; vyjadřuje hluboké politování nad novou patovou situací v politickém procesu po útoku chemickými zbraněmi a jednostranném vojenském úderu USA, který nebyl v souladu s mezinárodním právem; požaduje proto nezávislé a nestranné vyšetřování uvedených událostí; trvá na ukončení veškerých nelegálních zahraničních intervencí v Sýrii; odmítá jakoukoli jednostrannou vojenskou intervenci bez mandátu OSN a v rozporu s mezinárodním právem;

3. naléhavě žádá ukončení bojů; vítá výsledky konference o Sýrii v Astaně; vítá dohodu o příměří dosaženou mezi syrskou vládou a ozbrojenou opozicí, vyjadřuje však politování nad tím, že dohoda o příměří je stále křehká a boje pokračují; apeluje na strany, které se zaručily za příměří na základě dohody z Astany, tedy Rusko, Turecko a Írán, aby uplatnily svůj vliv na strany konfliktu, a obnovily tak důvěryhodnost příměří;

4. bere na vědomí memorandum o zřízení „deeskalačních zón“ ve čtyřech syrských regionech, které bylo podepsáno dne 4. května 2017 a zakazuje vojenské operace, umožňuje humanitární pomoc, obnovu infrastruktury a základních služeb a návrat uprchlíků; vyjadřuje hluboké politování nad tím, že někteří účastníci konference v Astaně krátce po podpisu dohod zpochybnili jejich výsledky; vyzývá všechny strany k provádění dohod z Astany a připomíná, že je třeba důrazně podporovat veškeré úsilí, které skutečně může omezit eskalaci násilí, zajistit bezproblémový humanitární přístup a vytvořit podmínky pro důvěryhodné politické řešení konfliktu;

5. vyjadřuje obavy, že postupné mírové rozhovory pod vedením OSN nevedly k dohodě, která by ukončila válku; podporuje snahy účastníků konference v Astaně o nové nastartování politického procesu; vyzývá Rusko a USA jako stálé členy Rady

bezpečnosti OSN, aby spolupracovaly v zájmu stabilizace situace;

6. zdůrazňuje, že konflikt se zhoršil v důsledku obchodu se zbraněmi a dodávek zbraní; ostře odsuzuje úlohu, kterou různé intervence západních států v posledních letech sehrály při radikalizaci jednotlivců, zejména na Blízkém východě a v zemích jižního sousedství; zdůrazňuje, že taková politika podporuje terorismus, místo aby s ním bojovala, a proto by se od ní mělo upustit; požaduje, aby bylo v regionálním rámci EU stanoveno embargo na zbraně s cílem zabránit tomu, aby se do rukou teroristů dostaly další evropské zbraně;

7. ostře odsuzuje přímou nebo nepřímou podporu (v podobě financování, zbraní, výcviku atd.), kterou USA, EU, Turecko a monarchie Perského zálivu poskytují teroristickým skupinám; vyzývá zejména USA, členské státy EU a regionální subjekty, zvláště Saúdskou Arábii a Turecko, aby přestaly financovat jakékoli milice a především přestaly nakupovat ropu přepravovanou přes území Turecka z ropných polí, která ovládá ISIS/Dá'iš, jak dokládají zprávy předložené Radě bezpečnosti; je přesvědčen o tom, že je nutné vytvořit mechanismy proti financování terorismu prostřednictvím zahraničních (offshore) subjektů za účasti států a finančních institucí a zastavit nelegální obchod se zbraněmi a nákup a prodej energetických zdrojů a surovin, z něhož mají prospěch teroristické skupiny;

8. odsuzuje soustavné porušování syrské svrchovanosti, zejména akce ze strany izraelského režimu, které se okupací Golanských výšin stávají trvalými, a odsuzuje jednostranné bombardování syrského území, jež je v rozporu s mezinárodním právem;

9. bere na vědomí pokrok dosažený během roku 2016 při získávání syrských území zpět od ISIS/Dá'iš a fronty an-Nusrá (ANF), vyjadřuje však vážné znepokojení nad tím, že tyto oblasti zůstávají pod jejich kontrolou, a nad negativním dopadem jejich přítomnosti, násilné extremistické ideologie a akcí narušujících stabilitu v Sýrii a celém regionu, včetně devastujícího humanitárního dopadu na civilní obyvatelstvo;

10. vyjadřuje hluboké znepokojení nad vojenskými údery Turecka proti oblastem v Sýrii, které ovládají kurdské síly; důrazně vyzývá Turecko, aby přestalo přenášet nelegální násilné útoky proti kurdskému obyvatelstvu v Turecku do oblastí obývaných Kurdy v Sýrii a Iráku; odsuzuje turecké represe vůči kurdskému obyvatelstvu a vměšování Turecka do syrské války, jakož i jeho podporu teroristickým skupinám, jež se projevuje nečinností, pokud jde o uzavření propustných tureckých hranic;

11. zdůrazňuje, že porušování mezinárodního humanitárního práva, například útoky proti civilistům a civilní infrastruktuře a narušování přístupu humanitární pomoci k Syřanům v nouzi ze strany extremistických skupin, je nepřijatelné; opakuje, že terorismus je možné vymýtit pouze tím, že se budou řešit jeho prapůvodní příčiny, tj. chudoba, vykořisťování a neschopnost společnosti naplňovat potřeby lidí; je přesvědčen, že jediným způsobem, jak zabránit šíření teroristické ideologie, je plně respektovat nezávislost, svrchovanost a územní integritu států, jako je Sýrie, a respektovat také multikulturní povahu jejich společností;

12. je šokován použitím chemických zbraní ve válce v Sýrii a důrazně je odsuzuje; vítá, že Organizace pro zákaz chemických zbraní (OPCW) zahájila vyšetřování incidentu v jižním Idlíbu dne 4. dubna 2017;

13. vyjadřuje důrazný nesouhlas s leteckými útoky USA vůči Sýrii; vyjadřuje hluboké politování nad podporou této jednostranné vojenské akci stálého člena Rady bezpečnosti OSN ze strany místopředsedkyně Evropské komise / vysoké představitelky pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a některých členských států EU; vyzývá všechny aktéry, aby se zdrželi jakýkoli akcí, které přispívají ke stupňování násilí;

14. ostře odsuzuje všechny zločiny na civilním obyvatelstvu Sýrie, které mohou představovat válečné zločiny a zločiny proti lidskosti; vyjadřuje své znepokojení nad tím, že ISIS/Dá'iš ve městech využívá tzv. lidské štíty;

15. žádá všechny strany konfliktu, aby přijaly veškeré vhodné kroky k zajištění ochrany civilistů v souladu s mezinárodním právem, a to i díky ukončení útoků zaměřených na civilní zařízení, jako jsou lékařská střediska, školy a čističky odpadních vod, neprodlené demilitarizaci těchto zařízení, vyhýbání se zakládání vojenských pozic v hustě obydlených oblastech a umožnění evakuace zraněných a všech civilistů, kteří si přejí opustit obléhané oblasti; upozorňuje na skutečnost, že po léta konfliktu bylo hlavním cílem teroristických útoků civilní obyvatelstvo a civilní zařízení a že teroristické útoky, které odřízly dodávky vody, jsou válečným zločinem;

16. s vážným znepokojením konstatuje, že beztrestnost v Sýrii přispívá k rozsáhlému porušování a zneužívání lidských práv a porušování mezinárodního humanitárního práva; upozorňuje, že je nezbytné ukončit beztrestnost takového porušování práv a zneužívání, a v tomto ohledu zdůrazňuje nutnost řešit tento problém v rámci jednání u kulatého stolu, kterého se zúčastní všechny strany konfliktu kromě teroristických skupin, které OSN odsuzuje;

17. odsuzuje překážky bránící poskytování humanitární pomoci; naléhavě žádá všechny strany, aby zajistily, že se humanitární pomoc dostane bez výjimky ke všem lidem v nouzi v celé Sýrii; znovu opakuje svou výzvu všem stranám konfliktu, aby koordinovaly humanitární pomoc pod záštitou OSN a syrské vlády;

18. vyjadřuje hluboké znepokojení nad politizací humanitární pomoci a naléhavě žádá všechny dárce a strany konfliktu, aby při poskytování humanitární pomoci respektovali zásady humanity, neutrality, nestrannosti a nezávislosti;

19. vyjadřuje hluboké politování nad situací uprchlíků a vnitřně vysídlených osob prchajících před násilím v Sýrii; vítá úsilí sousedních zemí při přijímání syrských uprchlíků a uznává socio-ekonomické důsledky přítomnosti velkého počtu uprchlíků v těchto zemích; bere na vědomí rostoucí finanční potřeby a setrvalý nedostatek financování, pokud se jedná o humanitární pomoc poskytovanou zemím sousedícím se Sýrií; vyzývá členské státy, aby dostály svým slibům a poskytly velmi potřebnou podporu OSN při poskytování humanitární pomoci milionům Syřanů vysídlených, jak uvnitř své země tak, v hostitelských zemích a komunitách;

20. vybízí další státy mimo dotčený region, zejména členské státy, aby rovněž zvážily zavedení podobných opatření a politik s cílem poskytnout syrským uprchlíkům ochranu a humanitární pomoc;

21. odsuzuje, že Syřanům vstupujícím do Evropské unie byla de facto odepřena mezinárodní ochrana, když vstoupila v platnost dohoda EU a Turecka, podle které

„všichni noví nelegální migranti vstupující od 20. března 2016 na řecké ostrovy z Turecka budou navráceni do Turecka“ na základě zásady, že Turecko je „bezpečná třetí země“, což je premisa, kterou Parlament odmítá; připomíná, že EU a její členské státy mají vůči uprchlíkům a přistěhovalcům, kteří utíkají před válkou, chaosem, hospodářskou mizérií, hladem a smrtí a kteří trpí v důsledku celosvětové neoliberální hospodářské politiky, odpovědnost;

22. odsuzuje tlak Komise a Evropské rady na Řecko, aby uznalo Turecko za bezpečnou třetí zemi, včetně dopisu ze dne 5. května 2016, který Matthias Ruete adresoval řecké vládě;

23. vyzývá velvyslanectví a konzuláty EU, aby žadatelům o azyl ze Sýrie neprodleně vydávaly humanitární víza, a požaduje, aby EU a její členské státy prosazovaly mezinárodní závazky v oblasti migrace, konkrétně prostřednictvím programů přesídlování na úrovni EU; vyzývá k plné spolupráci všech členských států, které se takových programů účastní; zdůrazňuje, že v souvislosti s inkluzivním a důvěryhodným dialogem by měl syrský lid rozhodnout o vhodném procesu a mechanismech umožňujících dosáhnout spravedlnosti, usmíření, pravdy a odpovědnosti za vážné porušování mezinárodního práva a také reparací a účinné kompenzace újmy, která postihla oběti;

24. s ohledem na ničivé dopady jednostranných omezujících opatření na civilní obyvatelstvo a na jejich působení jako překážky humanitární pomoci vyjadřuje politování nad tím, že nová strategie pro Sýrii slibuje tyto sankce zrušit až v okamžiku, kdy bude probíhat politická transformace; naléhavě žádá Radu, aby okamžitě ukončila veškeré „hospodářské sankce“ vůči Sýrii, které prokazatelně nejvíce postihují civilní obyvatelstvo;

25. naléhavě žádá EU, aby vedla dialog se všemi stranami konfliktu kromě teroristických skupin; vyjadřuje znepokojení nad tím, že EU posuzuje konflikt jednostranným způsobem; zdůrazňuje, že ukončení války a nalezení politického řešení konfliktu vyžaduje dialog se všemi stranami syrské společnosti, aniž by byl kdokoli vyloučen; připomíná orgánům EU, že odepření dialogu s jednou stranou konfliktu je neslučitelné s ambicí působit v konfliktu jako mediátor;

26. vítá připravenost EU aktivně přispět k obnově Sýrie; vítá rovněž zaměření syrské strategie na přípravu na plánování v době po konfliktu a záměr zacílit pomoc na obnovu, tvorbu pracovních míst a obchodních příležitostí, vzdělávání, psychosociální podporu pro syrské děti a mládež a na prosazování rovného přístupu ke vzdělávání pro dívky; vyzývá Komisi, aby Parlament intenzivně zapojila do strategického plánování těchto činností;

27. zamítá nejnovější návrh ESVČ a Komise, aby se MMF a Světová banka ujaly vedení v úsilí o makroekonomickou stabilizaci v Sýrii v rámci postkonfliktního scénáře; odmítá jakýkoli druh účasti MMF nebo Světové banky na procesu obnovy a hospodářského oživení Sýrie; zdůrazňuje, že je na syrském lidu, aby rozhodl o způsobu obnovy a o partnerech, s nimiž bude spolupracovat;

28. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení předsedovi Evropské rady, předsedovi Komise, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, předsedům parlamentů členských států,

vládě a parlamentu Syrské arabské republiky, generálnímu tajemníkovi OSN, generálnímu tajemníkovi Unie pro Středomoří a Lize arabských států.